

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega družva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobijo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrtice, če se natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

P. n. slovenskim volilnim možem V. kurije Celje-Ptuj.

Slov. volilni možje za V. kurijo okrajev: Celje, Laško, Vransko, Gornji grad, Šoštanj, Konjice, Slovenji Gradec, Ptuj, Ormož, Sv. Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer in Gornja Radgona! V petek, dne 12. marca bodete šli na volišče, da si izberete državnega poslanca. Naj takrat nobeden ne izostane! Koga pa bodete volili?

Dragotina Hribarja ne! Tako slišimo skoro iz vseh zgoraj imenovanih okrajev. Zakaj pa tega ne? Ker so se dopisniki iz raznih okrajev južnega Štajerja v našem listu izrekli odločno zoper to kandidaturo, in temu naše verno slovensko ljudstvo večinoma povsod pritruje. Ničesar, kar se je Hribarju dozdal javno očitalo, skoro ni mogel ovreči.

Vsak kandidat mora imeti program, po katerem hoče delovati. In ta program se mora odsevati iz njegovega dosedanjega delovanja. Kje pa ima Hribar tak program? Nima ga. List, na katerem je podpisan kot urednik, se dozdal ni pokazal pravega programa. To priznavajo tudi oni, ki so mu naklonjeni. Z geslom: »Vse za vero, dom, cesarja« se je zdaj nakitil, prej ga ni prav poznal; toda zdaj je vse to prepozno.

In zakaj še Hribarja noben slov. volilec ne more voliti? Ker se je z njegovo kandidaturo začel na Spodnjem Štajerskem razpor. Ako slov. volilni možje ne bodo krepko zavrnil te candidature, bomo se štajarski Slovenci razcepili v dva tabora, na velikansko veselje socijalnih demokratov in nemčurjev. Bog nas tega obvaruj, sicer bomo zopet tam, kjer smo bili pred 30. leti, če ne na slabšem!

In zakaj že noben domoljuben slov. volilni mož ne more Hribarju dati svojega glasu? Čujte in strmite! Socijalni demokrati, ti strašni nasprotniki sv. vere, naše narodnosti in kmečkega stanu, ter nemčurji so sklenili Slovincem na jezo, pri ožji volitvi voliti Dragotina Hribarja. Ali si kdo more misliti večjo sramoto, kakor to, če se bode reklo: Socijalisti in nemčurji so Slovincu pripomogli v državni zbor? Kdor še ima trohico slovenskega poštenja v sebi, mora to zabraniti! —

Koga torej hočete voliti, dragi slov. volilni možje V. kurije Celje-Ptuj? Volite moža, ki ni rojen v mestu, ampak v kmečki hiši, ki ne biva v mestu, ampak med kmeti, volite moža, ki je popolnoma sposoben, krepko zagovarjati kmečke koristi. Kolikor je letos delavcev šlo volit, skoro vsi so glasovali za socijalne demokrate, pridni slov. obrtniki pa so naših mislij: Kadar pride za kmete boljša doba, pride tudi za nas boljši čas!

Kdo je torej oni mož, kateremu vsi pošteni slov. volilni možje V. kurije zaupate in ste se že zanj izrekli?

Opisan je bil danes teden na tem mestu. Naš državni poslanec za V. kurijo Celje-Ptuj mora biti č. gospod

Jožef Žičkar,

župnik v Vitanju in deželni poslanec.

Slov. volilni možje V. kurije Celje-Ptuj! Pridite dne 12. marca vsi na volišče! Glasujte soglasno za tega kandidata! Ne dajte se slepiti od socijalnih demokratov ali liberalcev! Naj izve ves svet, da smo politično dobro izšolani, da vemo, kaj je disciplina, da se še nepremakljivo držimo gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Iz deželnega zbora.

Deželni zbor je v seji dne 25. februarja priporočil, naj se celjsko okrožno sodišče razdeli tako, da se ustanovi novo okrožno sodišče v Mariboru. Poročal je v tej zadevi g. dr. Rosina. Nemški poslanec Walz se je nad tem spodtikal, da se tako važna zadeva izroči slovenskemu poslancu v rešitev. Poslanec Stallner se je ustavljal razdelitvi celjskega okrožnega sodišča, ker se boji, da bodo potem ubogi celjski Nemci se pogrezili »v slovenski luži.« Poročevalec g. dr. Rosina je odgovoril Stallnerju rezko, da njemu niti ne odgovarja, ker noče v njegovem tonu govoriti; Walzu pa je mirno pojasnil, naj se ne vznemirja, ker Slovenci jedino le iz gospodarskih vzrokov želijo to novo sodišče in je zato tudi on z veseljem prevzel dotično poročilo. — Občini Marija Rieka v vranskem in občini Kot v konjiškem okraju se dovoli pobiranje 100% občinskih doklad.

V seji dne 27. febr. je poročal g. dr. Jurtela v imenu deželno-kulturnega odseka o predlogu g. dr. Dečka zastran snavljanja savinjske struge. Ker je vlada obljubila podporo, se pozivlje deželni odbor, da se to nujno delo že letos izvrši. — Na vrsto so prišli predlogi g. Karlona zastran spremembe šolske postave. Naučni odsek se ne strinja s Karlonovimi predlogi in se isti odklonijo. Pri tej priliki je stavil poslanec g. Žičkar predlog, naj deželni odbor potrebno ukrene, da se občinam, katere za to prosijo, dovoli poldnevni šolski poduk. Mnogotere občine namreč so tega poslanca prosile, naj se potegne za poldnevni poduk. Podpirali so ga slovenski, konservativni in nekateri nemški narodni poslanci; toda ostal je v manjšini. — V tisti seji je poročal poslanec Sutter o prošnji petero občin v kozjanskem okraju, katere prosijo za cesto iz Lesičnega do Sv. Urbana. Poslanec g. J. Žičkar je razložil potrebo te ceste ter priporočal deželnemu odboru, naj potrebno ukrene, da se ta cesta kmalu dovrši. Predlog g. poročevalca se je sprejel. — Nato je priporočal poročevalec grof Stürgkh sklep finanč. odseka, naj se naroči dežel-

nemu odboru, da prevdari, kako se more prošnjam stajarskih gg. učiteljev za zboljšanje plače ugoditi, ne da bi se davkoplačevalci nižje in srednje vrste preveč obremenili. Ta nasvet se je sprejel soglasno.

V seji dne 1. marcija se je po predlogu poročevalca g. dr. Rosine dovolilo občini teharski pobirati pristojbine za grobe na občinskem mirodvoru. V isti seji se je naznanilo deželni zboru, da se ima skleniti nova cerkveno-konkurenčna postava. Poslanec g. J. Žičkar je izrekel željo, naj se v novi postavi določi, da bo v prihodnje doklade za popravilo cerkvenih in župnih poslopij razdeljevala in pobirala c. kr. davkarija, ne pa dotični načelniki, kakor se ima to goditi po zdajšnji postavi. Deželni odbornik dr. Reicher, kakor dotični poročevalec Posch se strinjata s tem predlogom. — Društvo »Rinka« je prosilo za izvršitev ceste iz Solčave v Logarjevo dolino. Sklenilo se je po predlogu g. Sutterja, naj se podpira ta prošnja. — Poslanec g. Žičkar poroča v imenu finančnega odseka o prošnjah sledečih občin za podporo vsled točne škode: Gressenberg v lonškem okraju, Sv. Petra, Kozjak, Mislinje, Št. Vid in Velenje v slovenjegraškem okraju, Videm, Koprivnica, Veliki Kamen, Mrčna sela, 2 posestnikov v Volčjem, več posestnikov v brežiškem okraju, občine Buče, Lastnic in Imeno itd.

Priporočal je pri tej priložnosti g. poročevalec J. Žičkar, naj zraven dežele tudi država pripomore v veliki bedi in stiski siromakom, ki so grozno poškodovani po lanski toči in povodnji. Ker se pa do zdaj ni ravnalo pri razdelitvi teh točnih podpor na priporočilo občinskih predstojnikov in dušnih pastirjev, temveč na naznanila c. kr. žandarjev, priporoča gosp. poročevalec vladi, naj v tem obziru v prihodnje postopa bolj previdno, kakor do zdaj. Pri tej priložnosti je izjavil cesarski namestnik, da ima vsega denarja za podporo odločenega skupaj 10.000 fl. od dežele in 35.000 fl. od države, torej skupaj 45.000 fl. Ta izjava se je vsprejela z odobravanjem.

Bralno društvo v Pišecah.

Društveno življenje, ki je v zadnjem desetletju tolikanj uspešno prekrasilo vse sloje ljudstva po slovenskem Štajarju, začelo se je vendar enkrat tudi pri nas razvijati. Hrepenenje po naobrazbi, katero prešinja dandanes bolj nego kdaj poprej vso človeško družbo, pojavljajo se je že delj časa tudi v naši župniji.

Ali hudi uimski udarec, kateri nam je pred nekaj leti popolnoma uničil naše vinograde, stavil je pri nas temu časovnemu toku neljube meje. Prenovljenje vinogradov tirjalo je veliko žrtev, ki so za več let ostale popolnoma neplodne. Dandanes, ko se je vinoreja zopet povzdignila in nam obeča mlada trta obilen sad, oživela in povzdignila se je zajedno ljudska zavednost, pokazala se je občna želja po nekem središču, kjer bi se ljudstvo vzgojevalo in pred vsem podučevalo v gospodarstvenih stvareh.

Kot podlago in prvi začetek temu ljudskemu podučevanju ustanovili smo v nedeljo, dne 21. febr. bralno društvo. Dobro obiskano zborovanje pač jasno priča, da se je s tem ustreglo le neki splošni želji. Zborovanje otvoril je naš č. g. župnik Josip pl. Pohl, ter v jedernatem govoru pojasnil potrebo in namen novega društva. Obče spoštovani trgovec g. Fr. Gerec pa je kazal v svojem govoru na razne koristi, katere bo prinašalo novo društvo naši župniji, in na njegovo prijazno vabilo je pristopilo že kar pri prvem zborovanju nad 50 društvenikov.

Izmed njih volil se je potem sledeči odbor: Josip pl. Pohl, predsednik; Fr. Gerec, namestnik; Jak. Fink,

blagajnik; Fr. Kene, tajnik; Ant. Kokot, knjižničar; Mart. Volavšek, Ant. Kostevc, Mart. Sodič, odborniki; Veršec in Travnikar, namestnika. Ker ima društvo toli navdušenega voditelja in je sploh v dobrih rokah, mu je pač že s tem zagotovljen najboljši razvoj. Daj Bog, da se popolnoma doseže njegov preblagi namen, ki je izražen v pravilih: »Razširjati zavednost in omiko med ljudstvom z besedo, časopisi in knjigami.«

Cerkvene zadeve.

V veri je rešitev socialnega vprašanja.

Zdaj je pač najvažnejše vprašanje, kako bi se dal prejeziti prepad, ki zija med imovitimi in med stradaljočimi, ob delu svojih rok se živečimi stanovi. Pri prvih vidimo bogastvo ali vsaj blagostanje, a zadnje muči res velika beda. Kako bi se dalo tej opomoči, odgovarjajo drugače socialni demokratje, drugače katoliška cerkev. Socialni demokratje menijo, da se jim posreči rešitev težkega socialnega vprašanja s tem, da porušijo popolnoma zdaj obstoječi red in da sezidajo na teh razvalinah državo, v kateri bo vse imetje vseh.

V tej državi ne bo zasebne lasti, temuč samo državna. Tvoja hiša ne bo tvoja, temuč državna; gospodar tvojih njiv, tvojega travnika, tvojih gozdov si bil do zdaj ti in nikdo drugi, v socialistični državi boš zgubil to pravico, odstopiti jo boš moral državi. Do vsega tega boš imel enako pravico ti, ki si si pridobil posestvo na pošten način, z velikim trudom, kakor lenuh, ki je v senci ležal, ko si se potil od ranega jutra do poznega večera in težko delal nad osem ur.

Da s tako naredbo ne boš zadovoljen ti, vrli slovenski kmet, si mislim. No pa le miren bodi, saj se tako ne bo zgodilo, ker se ne da sploh kaj takega izvesti. Te misli o razdelitvi premoženja med vse so se rodile v domisljavih glavah bogatih židov, kateri so ravno s tem obogateli, da so jih širili po časopisih in knjigah med delavci. Da je res, kar trdim, ti hočem samo navesti, koliko dobivajo dunajski voditelji socialnih demokratov od urejevanja socialno-demokratskih listov. Slovenski gospodar in slovenski delavec, poslušajta me in prevdarjajta potem, kar vama bom navel!

Na Dunaju izhaja socialistični list »Arbeiter-Zeitung«, list delavskega stanu po naše. Od tega si je menda tudi slovenski socialistični list izposodil svoje ime. Zove se »Delavec«, kakor ste že menda slišali. Uredniki nemškega lista dobivajo za svoj posel jako mastne plače. Tako vleče dr. Adler 2500 gld. (tako plačan ni niti okrajni sodnik.) Rodimski 2080 gld., Bretschneider 2080 gld., Brod 1080 gld., Topp 1200 gld., Adela Dvoržak 870 gld. (dobi še vedno več, kakor nadučitelj.) Pri tem pa še ti imajo kak postranski zaslužek. Te številke povejo dosti, da se tem gospodom slabo ne godi. Najbrž jako dobro živé in njihov živéž ni sam kruh, kaka nezabeljena jed, temuč kaj boljšega. Razloček med pečenkami in raznovrstnim vinom jim bo dobro znan.

Pa kdo jih vendar tako dobro plačuje, me boš raveden vprašal. Odgovarjam ti: Delavci, kateri kupujejo ta list. S svojim trdo prisluženim denarjem po tovarnah, železnicah, premogokopih si ne kupijo poštenega obeda, temuč ga rajši dajejo za socialistične liste. Rajši stradajo, gladu umirajo, samo da berejo, kar jim vse skupaj spišejo dr. Adler in drugi najeti pisavci, kateri so jako dobro plačani za svoje članke. Tem torej verujejo ubogi delavci, tudi slovenski in kako še jim verujejo!

Kdor jim hoče drugače, po resnici povedati, da jih židovi samo za nos vodijo, tega zavračajo: hodi od nas,